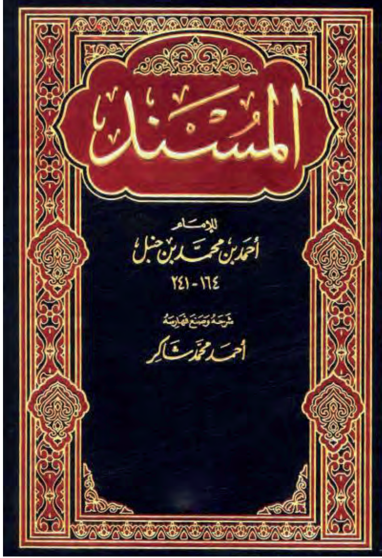
2.2.4. Hanbeli Mezhebi

Hanbeli mezhebinin imamı olan **Ahmed b. Hanbel**'in (h.164/ m.780–h.241/m.855) tam adı Ebû Abdullâh Ahmed b. Muhammed b. Hanbel eş-Şeybânî'dir. Bağdat'ta doğmuştur. Hadis öğrenmek ve ilim tahsil etmek için çeşitli yerlere gitmiştir. Fıkıh eğitimini, Bağdat'ta İmam Şâfii'den almıştır. Herkes tarafından Hadis ilminde otorite kabul edilmiştir. Meşhur hadis âlimleri olan Buhârî, Müslim, Ebû Dâvud ve Nesâî kendisinden hadis nakletmişlerdir. Hadisçiliği fıkıhçılığından önce gelir. Ahmed b. Hanbel'in fıkıh usulü temel olarak hadislere dayanır. Bağdat'ta vefat etmiştir. Ahmed b. Hanbel'in en önemli eseri yirmisekiz bin hadisten oluşan **el-Müsned** adlı kitabıdır. Öğrencileri fetvalarını mesâil adlı kitaplarda toplamışlardır. Hıraki, bu fetvaları "el-Muhtasar" adlı eserinde bir araya getirmiştir. Hanbeli mezhebinde kapsamlı en eski eser, İbn Kudame'nin el-Muğnî'sidir.[27]

İmam Ahmed b. Hanbel'in el-Müsned adlı hadis kitabı

Genel olarak Hanbeli mezhebi; Suudi Arabistan'da ve kısmen ortadoğuda yayılmıştır.

Diğer mezhepler olarak; günümüzde İslam coğrafyasında varlığını sürdüren Caferi ve Zeydi mezhepleri de vardır. Bunlar, kaynak ve yöntem itibarıyla dört sünnî mezhepten ayrılıp farklı bir yol izlemiştir. Şii mezhepler içerisinde Caferî mezhebi en yaygın olandır. Sünnet olarak sadece ehli beyt ve belli kişiler yoluyla gelen rivayetleri kabul etmiştir. İran ve Irak bölgelerinde yaygındır.

Az sayıda mensubu olan ve Yemen'de varlığını sürdüren **Zeydi** mezhebi ise bir Şii mezhebi kabul edilmekle birlikte fıkıhta Hanefi mezhebine yakın görüşlere sahiptir.

ARAŞTIRALIM

Mezhep imamlarının hayatlarını araştırınız. Öğrendiğiniz bilgileri ve onların ilim mücadelesini sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

27 bk. Ferhat Koca, "Hanbeli Mezhebi", TDV İslam Ansiklopedisi, C 15, s. 533.